

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Warszawa, 14 lipca 2023 r.

DIH-3.707.44.2023.MB

„informacje prawnie chronione oznaczono [xxx]”

DECYZJA DIH - III/54/2023

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r., poz. 775, ze zm.) w związku z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 168), art. 1 ust. 3 oraz art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1706, ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie odwołania od decyzji 23/2023 Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z 19 kwietnia 2023 r. (WN.8361.6.2023), na mocy której przedsiębiorcy LEWIATAN MARKET Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie, wymierzono karę pieniężną w wysokości 5 000 zł (słownie: pięć tysięcy złotych) z tytułu niewykonania obowiązków o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług, w związku z nieuwidocznieniem w miejscu sprzedaży detalicznej cen i cen jednostkowych dla 32 rodzajów artykułów w opakowaniach, spośród 300 objętych oceną w zakresie prawidłowości stosowania oznaczeń cenowych, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

Uzasadnienie

23 stycznia oraz 2 lutego 2023 r. inspektorzy reprezentujący Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej (zwanego dalej: „Małopolskim WIH” lub „organem pierwszej instancji”) przeprowadzili czynności kontrolne w sklepie należącym do przedsiębiorcy [xxxxxxxx xxxxxx xxxxxxxxxxx xxxxxxxxxxxxxxxxx] (dalej jako: „strona”, „przedsiębiorca”).

Uprzednio, zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2023 r. poz. 221, ze zm.), zwanej dalej: „Prawem przedsiębiorców”, skierowano do przedsiębiorcy zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli z 22 grudnia 2022 r., ze wskazaniem zakresu przedmiotowego kontroli obejmującego m.in. sprawdzenie przestrzegania przez przedsiębiorcę obowiązków w zakresie informowania o cenach oraz kontrolę rzetelności uwidaczniania cen dla konsumentów. Wspomniane zawiadomienie doręczono stronie 3 stycznia br.

W toku kontroli sprawdzano m.in. przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 168), zwanej dalej: „ustawą o informowaniu o cenach” oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz. U. z 2022 r. poz. 2776), zwanego dalej: „rozporządzeniem Ministra Rozwoju”.

Inspektorzy sprawdzili 300 partii produktów znajdujących się w ofercie handlowej przedsiębiorcy, w tym 250 oferowanych w opakowaniach jednostkowych, stwierdzając brak uwidocznienia cen i cen jednostkowych przy 32 partiach wyrobów.

Powyższe ustalenia udokumentowano w protokole kontroli z 2 lutego br. (nr akt kontroli: WN.8361.6.2023).

22 lutego br. Małopolski WIIH, na podstawie art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775, ze zm.), zwanej dalej: „kpa”, zawiadomił przedsiębiorcę, o wszczęciu postępowania administracyjnego z art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, z tytułu niewidocznienia w miejscu sprzedaży detalicznej cen i cen jednostkowych dla 32 rodzajów towarów w opakowaniach, co stanowi naruszenie art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach oraz § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju, w związku z art. 4 ust. 6 ww. ustawy. Jednocześnie poinformowano, że zgodnie z art. 10 § 1 kpa stronie przysługuje prawo do czynnego udziału w każdym stadium postępowania administracyjnego, tj. m.in. do składania wyjaśnień i wniosków dowodowych, przeglądania akt oraz sporządzania z nich notatek i opisów.

W powyższym zawiadomieniu organ zwrócił się również o przesłanie informacji o wielkości obrotów i przychodu spółki osiągniętych w 2022 r., a także dotyczącej czasu trwania naruszenia obowiązków.

Pismem z 8 marca br. strona przekazała dane finansowe za 2022 r., jednakże nie poinformowała o czasie trwania naruszenia obowiązków dotyczących uwidocznienia cen.

Z uwagi na powyższe Małopolski WIIH postanowieniem z 21 marca br. wyznaczył nowy termin zakończenia postępowania administracyjnego oraz ponownie wezwał stronę do przekazania informacji o czasie trwania naruszenia.

W odpowiedzi strona pismem z 24 marca br. przekazała ponownie wyłącznie informujące o danych finansowych, a pismem z 31 marca br. powiadomiła, iż nie jest w stanie stwierdzić od kiedy nie było „cenówek” na wskazanych produktach. Jednocześnie poinformowała, że brakujących „cenówek” mogło nie być dzień, maksymalnie dwa. Wyjaśniła również, iż braki spowodowane były w dużej mierze działaniami konkurencji, która w celu monitorowania cen - wyciąga wywieszki, a także brakami personelu oraz jego częstą absencją. Strona poprosiła również o potraktowanie jej łagodnie.

19 kwietnia br. Małopolski WIIH wydał na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach oraz art. 104 kpa decyzję 23/2023 (sygnatura WN.8361.6.202), na mocy której nałożył na przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości 5 000 zł (słownie: pięć tysięcy złotych) z tytułu niewykonania obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, co wyraziło się niewidocznieniem w miejscu sprzedaży detalicznej cen i cen jednostkowych dla 32 rodzajów artykułów w opakowaniach, spośród 300 objętych oceną w zakresie prawidłowości stosowania oznaczeń cenowych. Decyzja została doręczona stronie 20 kwietnia br.

19 maja br. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej: „Prezesem UOKiK” albo „organem drugiej instancji” otrzymał, za pośrednictwem Małopolskiego WIIH, odwołanie od ww. decyzji, w którym strona wniosła o:

1) na podstawie art. 138 § 1 pkt 2 kpa, uchylenie zaskarżonej decyzji i wydanie decyzji o odstąpieniu od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestanie na pouczeniu na podstawie art. 189 f §1 pkt 1 kpa

ewentualnie, na wypadek nieuwzględnienia żądania opisanego w pkt 1)

2) na podstawie art. 138 § 1 pkt 2 kpa uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i nałożenie na odwołującego administracyjnej kary pieniężnej w wysokości 500,00 zł z tytułu niewykonania obowiązków wynikających z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, co wyraziło się niewidocznieniem w miejscu sprzedaży detalicznej cen i cen jednostkowych dla 32 rodzajów artykułów w opakowaniach, spośród 300 objętych oceną w zakresie prawidłowości stosowania oznaczeń cenowych.

Pismem z 30 maja br. Prezes UOKiK poinformował stronę o przysługującym jej prawie do zapoznania się z aktami sprawy i prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów. Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził.

Istotą postępowania odwoławczego jest ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawy administracyjnej w granicach wyznaczonych rozstrzygnięciem decyzji organu pierwszej instancji. W toku postępowania organ odwoławczy dokonuje oceny, czy odwołanie strony jest uzasadnione oraz sprawdza, czy wydana decyzja była prawidłowa.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 kpa w związku z art. 1 ust. 3 ww. ustawy, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach przedsiębiorca ma obowiązek w miejscu sprzedaży detalicznej uwidocznić cenę oraz cenę jednostkową towaru w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Zgodnie z § 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju, cenę uwidacznia się w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy. Cenę oraz cenę jednostkową uwidacznia się w szczególności: na wywieszce, w cenniku, w katalogu, na obwolucie, w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu.

Natomiast zgodnie z § 4 ust. 1 ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju, cena jednostkowa uwidoczniiona przy towarze na wywieszce lub w innej formie dostępnej dla kupującego powinna dotyczyć ceny za:

- 1) litr lub metr sześcienny - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według objętości;
- 2) kilogram lub tonę - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według masy;
- 3) metr - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według długości;
- 4) metr kwadratowy - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według powierzchni;
- 5) sztukę - dla towarów przeznaczonych do sprzedaży na sztuki.

Wskazać ponadto należy, iż zgodnie z § 4 ust. 2 ww. rozporządzenia, w szczególnych przypadkach uzasadnionych rodzajem, przeznaczeniem lub zwyczajowo oferowaną ilością towarów przy uwidacznianiu cen jednostkowych dopuszcza się stosowanie dziesiętnych wielokrotności i podwielokrotności legalnych jednostek miar innych niż określone w ust. 1.

Natomiast § 4 ust. 3 ww. rozporządzenia stanowi, iż w przypadku towaru pakowanego oznaczonego liczbą sztuk dopuszcza się stosowanie przeliczenia na cenę jednostkową za sztukę lub za dziesiętną wielokrotność liczby sztuk.

Wyłączenia w tym zakresie zawarte są w § 7 rozporządzenia Ministra Rozwoju i tym samym wymogu uwidaczniania cen jednostkowych nie stosuje się do:

- 1) towarów, których cena jednostkowa jest identyczna z ceną sprzedaży;
- 2) towarów sprzedawanych ze względu na ich przeznaczenie w zestawach (kompletach);
- 3) towarów nieżywnościowych sprzedawanych ze względu na ich przeznaczenie lub właściwości wyłącznie w parach;
- 4) produktów leczniczych w rozumieniu art. 2 pkt 32 ustawy Prawo farmaceutyczne.

Niezrealizowanie obowiązków, o których mowa w art. 4 ustawy o informowaniu o cenach powoduje - zgodnie art. 6 ust. 1 ww. ustawy - nałożenie kary pieniężnej w wysokości do 20 000 zł. Przepis ten w sposób niewymagający dodatkowych założeń i wykładni, nakazuje wojewódzkiemu inspektorowi Inspekcji Handlowej wymierzyć karę pieniężną podmiotowi, który nie wykonuje obowiązku określonego w ww. przepisach, choćby naruszenie prawa miało charakter jednostkowy i stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości zostały skorygowane. Dowiedzenie, że podmiot nie wykonał powyższego obowiązku powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest karą administracyjną. Jednocześnie w myśl art. 6 ust. 3 tej ustawy, przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej uwzględnia się:

- 1) stopień naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5, w tym charakter, wagę, skalę i czas trwania naruszenia tych obowiązków;
- 2) dotychczasową działalność przedsiębiorcy, w tym podjęte przez niego działania w celu złagodzenia lub naprawienia szkody poniesionej przez konsumentów, wcześniejsze naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5, przez tego przedsiębiorcę oraz uzyskane przez przedsiębiorcę korzyści majątkowe lub straty w związku z naruszeniem tych obowiązków;
- 3) wielkość obrotów i przychodu przedsiębiorcy;
- 4) sankcje nałożone na przedsiębiorcę za to samo naruszenie w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej w sprawach transgranicznych, jeżeli informacje o takich sankcjach są dostępne w ramach mechanizmu ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2394 z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 (Dz. Urz. UE L z 2017 r. Nr 345, s. 1, ze zm.).

Niniejsze postępowanie administracyjne prowadzone jest w związku z odwołaniem wniesionym przez przedsiębiorcę od decyzji 23/2023 Małopolskiego WIIH z 19 kwietnia br. (sygnatura: WN.8361.6.2023), na mocy której nałożono na niego karę pieniężną w wysokości 5 000 zł (słownie: pięć tysięcy złotych) z tytułu niewykonania obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach.

W powyższym odwołaniu przedsiębiorca zarzucił decyzji naruszenie przepisu:

- prawa materialnego art. 6 ust. 1 ustawy z o informowaniu o cenach, poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i nałożenie na odwołującego kary pieniężnej w sytuacji, gdy istniały podstawy do odstąpienia od jej nałożenia i przestaniu na pouczeniu odwołującego,
- prawa materialnego art. 6 ust. 3 pkt 1 ww. ustawy, poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i nieuwzględnienie przy ustalaniu wysokości kary mniejszego niż znaczący stopnia naruszenia obowiązków, w tym charakter, wagę, skalę i czas trwania naruszenia tych obowiązków, co doprowadziło do nałożenia na odwołującego kary niewspółmiernie wysokiej w stosunku do rzeczywistego stopnia naruszenia tych obowiązków,
- prawa materialnego art. 8 ust. 1 zd. 2 Dyrektywy 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 roku w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom (Dz. U. UE. L. z 1998 r. Nr 80, str. 27 z późn. zm.) (dalej jako: „Dyrektywa o ochronie konsumenta”), poprzez jego niewłaściwe niezastosowanie i nałożenie kary pieniężnej, która pozbawiona jest przymiotu proporcjonalności,
- prawa materialnego art. 8 ust. 2 lit. f Dyrektywy o ochronie konsumenta, poprzez jego niewłaściwe niezastosowanie i nieuwzględnienie innych czynników łagodzących, które mają zastosowanie w okolicznościach sprawy, w postaci braków kadrowych u odwołującego oraz szkodliwej działalności konkurencji, co skutkowało nałożeniem kary w zawyżonej wysokości.
- postępowania - art. 7 i 77 § 1 kpa, poprzez błędną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego polegającą na przyjęciu, że okoliczności sprawy wskazują na większą niż znikoma wagę naruszenia prawa oraz znaczący stopień naruszenia obowiązków przez odwołującego wynikającego z ustawy o informowaniu o cenach, podczas gdy niewypełnienie obowiązku uwidocznienia cen w stosunku do 10,7% wszystkich rodzajów artykułów jedynie przez dwa dni o powyższym nie świadczy, które to uchybienie miało istotny wpływ na wynik sprawy i skutkowało nałożeniem na odwołującego nieproporcjonalnej kary w wysokości 5 000,00 zł,
- postępowania - art. 7 i 77 § 1 kpa, poprzez błędną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i pominięcie okoliczności istotnych dla rozpoznania sprawy, w tym łagodzących, w postaci: występowania wcześniejszych naruszeń ponad dwa lata od aktualnej kontroli, pozytywnej postawy odwołującego, braków kadrowych oraz szkodliwych działań konkurencji, które to uchybienie miało istotny wpływ na wynik sprawy i skutkowało nałożeniem na odwołującego nieproporcjonalnej kary w wysokości 5 000,00 zł

Prezes UOKiK, po analizie całokształtu materiału dowodowego, w szczególności protokołu kontroli z 2 lutego br. (nr akt kontroli WN.8361.6.2023), nie miał wątpliwości co do zaistnienia faktu naruszenia przepisów ustawy o informowaniu o cenach oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju. Stan faktyczny ustalony i opisany w protokole kontroli i załącznikach do protokołu, nie budzi żadnych wątpliwości organu drugiej instancji. Jak wynika z akt sprawy, towary w kontrolowanej placówce nie były oznaczone ceną oraz ceną jednostkową. Badaniem objęto 300 partii towarów, kwestionując ponad 10 % z nich. Tym samym powyższe ustalone nieprawidłowości dały podstawę do nałożenia kary pieniężnej w niniejszej sprawie.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 6 ust. 1 i ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach Prezes UOKiK zauważa, że argumenty strony nie są zasadne. Organ drugiej instancji zgadza się z Małopolskim WIIH, który stwierdził, że charakter i wagę naruszeń w niniejszej sprawie należy ocenić jako znaczący, bowiem 32 produkty nie były oznaczone żadną ceną, w tym ceną sprzedaży, która jest podstawową informacją służącą klientom do zapoznania się z ofertą. Brak cen jak i cen jednostkowych, uniemożliwiły konsumentom zapoznanie się z podstawowymi informacjami dotyczącymi części oferty handlowej, które mają bezpośredni wpływ na podejmowane przez nich decyzje zakupowe. Nieuwidoczność cen stanowi znaczne naruszenie praw konsumentów, natomiast niepodanie cen jednostkowych uniemożliwia im porównanie cen podobnych artykułów o różnych ilościach nominalnych i w rezultacie dokonanie wyboru najkorzystniejszego z ich punktu widzenia.

Prezes UOKiK wskazuje, że kryteria wymiaru kary zostały wprost wskazane w art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach, a mianowicie zgodnie z powyższym przepisem przy wymierzaniu kary bierze się pod uwagę stopień naruszenia obowiązków, dotychczasową działalność przedsiębiorcy oraz wielkość obrotów i przychodu oraz sankcje nałożone na przedsiębiorcę za to samo naruszenie w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej w sprawach transgranicznych. Analizując przedmiotową decyzję organ drugiej instancji, nie ma wątpliwości, że Małopolski WIIH uwzględnił prawidłowo wszystkie przesłanki wymiaru kary, wskazując m.in., że nieprawidłowości polegające na nieuwidoczności zarówno cen jak i cen jednostkowych stanowią naruszenie obowiązków o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach. Charakter i wagę naruszeń w niniejszej sprawie ocenił jako znaczący, bowiem 32 produkty nie były oznaczone żadną ceną, w tym ceną sprzedaży, która jest podstawową informacją służącą klientom do zapoznania się z ofertą. Nieprawidłowości ujawniono w jednej placówce stacjonarnej, w której oferowano do sprzedaży produkty zarówno w sposób tradycyjny jak i w formie samoobsługi. Czas trwania naruszenia ustalono, na podstawie pisemnego oświadczenia strony na maksymalnie 2 dni. Małopolski WIIH przy wymierzaniu kary wziął również pod uwagę, że w przeszłości czterokrotnie stwierdził już naruszenie przez stronę obowiązków wynikających z art. 4 ustawy o informowaniu o cenach oraz długi okres jej funkcjonowania na rynku (od 2001 r.). Uwzględnił także pozytywną postawę przedsiębiorcy wobec wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości oraz fakt, że nie uzyskał on korzyści majątkowych bądź strat w związku z naruszeniem obowiązków. Na wysokość nałożonej kary miała również wpływ przekazana przez stronę informacja dotycząca wielkości obrotów i przychodu.

Odnosząc się do argumentów strony postępowania przedłożonych w odwołaniu dotyczących naruszenia art. 7 kpa i art. 77 § 1 kpa, Prezes UOKiK zauważa, że artykuły te określają zasady postępowania administracyjnego. Stanowią, one m.in., iż w toku postępowania organy administracji publicznej stoją na straży praworządności, podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy. Ponadto wskazują, że przed wydaniem decyzji organ jest obowiązany w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzyć zebrany materiał dowodowy, zaś sprawa oceniana jest na podstawie całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego. Z przepisów tych wynika m.in. tzw. zasada prawdy obiektywnej polegająca na zobowiązaniu organu do podejmowania wszelkich kroków, niezbędnych do ustalenia stanu faktycznego sprawy, który będzie zgodny ze stanem rzeczywistym.

Z zasady ogólnej prawdy obiektywnej (art. 7 kpa) wynika nakaz podjęcia przez organ administracji publicznej wszelkich kroków niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego sprawy, co znajduje swoją konkretyzację w treści art. 77 kpa, zgodnie z którym organ administracji jest obowiązany w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzyć cały materiał dowodowy. Przepis ten nakłada na organ administracji publicznej prowadzący postępowanie obowiązek zgromadzenia w sposób wyczerpujący materiału dowodowego, a następnie pełnej analizy całokształtu tego materiału celem prawidłowego ustalenia podstawy faktycznej decyzji administracyjnej (zob. wyrok WSA w Warszawie z 24 kwietnia 2014 r. VIII SA/Wa 1056/13, LEX nr 1486656).

W ocenie Prezesa UOKiK, w przedmiotowej sprawie Małopolski WIIH postępował w zgodzie ze wskazanymi wyżej regułami postępowania administracyjnego, opierając się na bezsprzecznych ustaleniach postępowania kontrolnego, przeprowadzonego ściśle według wymagań kpa. Analiza akt sprawy wykazała, że Małopolski WIIH wydając zaskarżoną decyzję oparł się na spójnym i jednoznacznym materiale dowodowym, a przede wszystkim na protokole kontroli WN.8361.6.2023 wraz z załącznikami.

Prezes UOKiK podkreśla raz jeszcze, że ujawnione nieprawidłowości, polegające na nieoznaczeniu ani ceną sprzedaży, ani ceną jednostkową aż 32 produktów, na ogółem 300 objętych sprawdzeniem, nie można ocenić na poziomie znikomego naruszenia prawa. W ocenie organu pierwszej instancji stwierdzone nieprawidłowości świadczą o znacznym zaniedbaniu i niedopilnowaniu, aby przy wystawieniu towaru do sprzedaży zapewnić potencjalnym konsumentom informacje pozwalające na dokonanie decyzji o zakupie. Kara w wysokości 5 000 zł za ww. nieprawidłowości, przy uwzględnieniu pozostałych przesłanek określonych w art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach nie jest wygórowaną i nieproporcjonalną. Na jej wysokość znaczny wpływ miały ujawnione czterokrotne w przeszłości naruszenia przepisów dotyczących uwidaczniania cen, co skutkowało w trzech przypadkach nałożeniem kar pieniężnych, które wobec nieprawidłowości stwierdzonych w toku kontroli przeprowadzonej 23 stycznia oraz 2 lutego br. (sygnatura WN.8361.6.2023), nie spełniły swoich funkcji. W przesłance określonej w art. 6 ust. 3 pkt 2 ustawy o informowaniu o cenach mowa jest o dotychczasowej działalności przedsiębiorcy, w tym m.in. wcześniejszych naruszeniach obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5 ww. ustawy, przez tego przedsiębiorcę. Nie określono limitu czasowego, do którego należy się odnieść, a w samej ustawie nie ma też zapisu świadczącego o przedawnieniu naruszenia prawa. Wobec powyższego uwzględniając tę przesłankę Małopolski WIIH odniósł się do wszystkich przypadków naruszenia przez stronę obowiązków wynikających z ustawy o informowaniu o cenach, od momentu wejścia w życie tego przepisu.

W ocenie Prezesa UOKiK bezpodstawne są również argumenty strony, że porównując poprzednio nałożone kary można stwierdzić, iż w podobnym stanie faktycznym poprzednio organ zastosował karę o połowę niższą. Przede wszystkim w każdym przypadku ilość kwestionowanych towarów była inna, ale też procent nieprawidłowości, tj. stosunek kwestionowanych do badanych, był zupełnie inny.

Prezes UOKiK wskazuje ponownie, że przepisy ustawy o cenach oraz kpa wprost wskazują, jakie kryteria należy brać pod uwagę przy ustalaniu wysokości administracyjnej kary pieniężnej, jak również rozważaniu możliwości odstąpienia od wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej. W niniejszej sprawie Małopolski WIIH jak zostało wskazane wcześniej,

ustalając wysokość kary pieniężnej prawidłowo uwzględnił wszystkie przestanki zawarte w art. 6 ust. 3 ustawy o cenach.

Prezes UOKiK mając na uwadze wyjaśnienia strony odnośnie problemów kadrowych w placówce oraz szkodliwej działalności konkurencji informuje, że nie mogą one stanowić okoliczności łagodzących. Zadaniem strony jest taka organizacja pracy i dopilnowanie porządku, aby zapewnić konsumentom dostęp do podstawowych informacji o przeznaczonych do sprzedaży towarach, a nie narażać ich na utrudnione wybory, a tym samym naruszać ich prawa. Obowiązkiem przedsiębiorcy jest takie zorganizowanie prowadzonej przez niego działalności gospodarczej, aby nie dochodziło do naruszeń prawa.

Należy w tym miejscu również dodać, że strona została poinformowana o zbliżającej się kontroli w zawiadomieniu o zamiarze wszczęcia kontroli WN.8361.6.2023 22 grudnia 2022 r., doręczonym 3 stycznia br. zawierającym przedmiotowy zakres kontroli. Kontrola rozpoczęła się po blisko 3 tygodniach, a więc przedsiębiorca miał wystarczająco dużo czasu aby się do niej przygotować i uzupełnić brakujące ceny i ceny jednostkowe, jednak - jak dowodzą wyniki kontroli - nie podjął działań, mających na celu wyeliminowanie ewentualnych uchybień jeszcze przed kontrolą, a tym samym uniknąłby kary, jaka została na niego nałożona skarżoną decyzją.

Ustosunkowując się z kolei do zarzutu naruszenia art. 8 dyrektywy 96/6/WE, Prezes UOKiK informuje, że dyrektywy (UE) w przeciwieństwie do rozporządzeń i decyzji (UE) nie stanowią źródła prawa powszechnie obowiązującego, nie są stosowane bezpośrednio i muszą być włączane przez kraje wspólnoty do ich ustawodawstw.

Ustawa o informowaniu o cenach stanowi implementację do polskiego systemu prawnego dyrektywy 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom (Dz. Urz. WE L z 1998 r. Nr 80). Przywołany przez stronę art. 8 tej dyrektywy w ust. 1 nakłada na państwa członkowskie obowiązek ustanowienia przepisów dotyczących kar mających zastosowanie w przypadku naruszeń przepisów krajowych przyjętych na mocy niniejszej dyrektywy i podejmują wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia ich wykonywania. Przewidziane kary muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające.

Ponieważ ustawa stanowi implementację powyższej dyrektywy, także kary w prawie krajowym, zgodnie z zaleceniami z niej wynikającymi, powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające. Według Prezesa UOKiK taka jest kara nałożona przez Małopolskiego WIIH na stronę, decyzją 23/2023 z 19 kwietnia br., której wysokość ustalona została na podstawie kryteriów wskazanych w art. 6 ust. 3 ustawy.

Zgromadzone w toku kontroli materiały w sposób jednoznaczny i niebudzący wątpliwości, wykazują że w powyższej sprawie bezspornie udowodnione zostało, że strona nie wypełniła ciężącego na niej wynikającego z art. 4 ust. 1 obowiązku uwidocznienia cen oraz cen jednostkowych. Tym samym na Małopolski WIIH ciążył obowiązek przeprowadzenia postępowania w tym zakresie i wydania decyzji administracyjnej.

Należy pamiętać, że celem nałożenia kary przewidzianej w art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach jest zniechęcenie strony do dalszych naruszeń oraz zrealizowanie zasady, że naruszenie przepisów z zakresu uwidaczniania cen nie może się opłacać. Przejrzyste funkcjonowanie rynku oraz prawidłowa informacja mają przyczyniać się

do poprawy ochrony konsumenta oraz zdrowej konkurencji między przedsiębiorstwami i produktami (motyw 1 dyrektywy 98/6/WE).

Podsumowując Prezes UOKiK stwierdza, iż zarzuty naruszenia art. 6 ust. 1 i ust. 3 pkt 1 ustawy o informowaniu cenach, jak również art. 8 dyrektywy 98/6/WE oraz art. 7 i 77 § 1 kpa są niezasadne.

Prezes UOKiK po przeanalizowaniu niniejszej sprawy, nie zgadza się również z zarzutem naruszenia art. 189f kpa i podobnie jak organ pierwszej instancji, nie widzi podstaw do odstąpienia od wymierzenia kary na tej podstawie prawnej. Przepis art. 189f § 1 pkt 1 kpa przewiduje dwa warunki, które muszą zostać spełnione łącznie, aby organ mógł odstąpić od nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej. Po pierwsze waga naruszenia musi być znikoma, przez co należy rozumieć, że istotność, znaczenie oraz rozmiar naruszonego obowiązku są niewielkie. Drugim warunkiem uzasadniającym odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej jest zaprzestanie naruszania prawa przez stronę.

Raz jeszcze podkreślić należy, że w trakcie kontroli ustalono, iż łącznie w przypadku 32 z 300 skontrolowanych produktów, co stanowi ponad 10 proc. poddanych ocenie wyrobów, konsumenci byli pozbawieni odpowiednich informacji o ich cenie i cenie jednostkowej. Brak uwidocznienia cen jednostkowych przy towarach uniemożliwia kupującym porównanie cen towarów z cenami towarów podobnych nie tylko w kontrolowanej placówce, ale również w ofercie innych przedsiębiorców posiadających taki produkt, a przez to utrudnia kupującym dokonanie optymalnego i właściwego dla nich wyboru towaru, naruszając ich interesy ekonomiczne oraz prawo do rzetelnej informacji o cenie. Organ drugiej instancji, stwierdza również, że naruszenie nałożonych przez przedsiębiorcę obowiązków w sposób bezpośredni godziło w interesy konsumentów i ograniczało dostęp do ważnej dla nich informacji o cenie i cenie jednostkowej wyrobów, zagwarantowanej obowiązującymi przepisami. Podkreślić należy, że cena oraz cena jednostkowa są podstawowym kryterium obiektywnej informacji o wartości towaru wyrażonej w jednostkach pieniężnych, szczególnie w kontekście porównania jej z takimi wartościami innych towarów - podobnych, o odmiennych cechach co do marki, producenta, ilości, wzornictwa, poziomu technicznego, itp.

Mając na uwadze powyższe, nie można uznać wagi naruszenia za znikomą. Tym samym przesłanka pierwsza nie została spełniona. Nawet, uznając za spełnioną przesłankę dotyczącą zaprzestania naruszenia, to należy wskazać, że te przesłanki muszą jednak być spełnione łącznie. Tak więc, mając na uwadze powyższe, wskazanie na podjęcie dobrowolnych działań przez przedsiębiorcę w niniejszej sprawie, nie spowoduje, że zaistnieje postawa do odstąpienia od wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej na podstawie art. 189f § 1 pkt 1 kpa, co by miało wpływ na rozstrzygnięcie.

Ponadto nie została spełniona przesłanka z art. 189f § 1 pkt 2 kpa, gdyż na stronę nie została wcześniej nałożona administracyjna kara pieniężna w związku z naruszeniem przepisów ustawy o informowaniu o cenach. Tym samym wymagane prawem przesłanki nie zostały spełnione i nie występują podstawy do odstąpienia od nałożenia kary.

Po przeanalizowaniu akt sprawy organ odwoławczy stwierdził, że w rozpatrywanej sprawie nie zaistniały również okoliczności, o których mowa w art. 189f § 2 kpa. Okoliczności i waga naruszenia prawa nie budzą wątpliwości, co do istnienia przesłanek faktycznych uzasadniających nałożenie kary pieniężnej. Strona nie dopełniła obowiązków nałożonych

na nią w art. 4 ustawy o informowaniu o cenach, bowiem nie uwidoczniła ceny i ceny jednostkowej przy 32 partiach skontrolowanych wyrobów.

Kara nałożona na podmiot musi także spełniać funkcję prewencyjną oraz dyscyplinująco-represyjną, tj. być ostrzeżeniem dla przedsiębiorcy, mającym na celu niedopuszczenie do powstania nieprawidłowości w przyszłości. Wymierzona kara powinna być przy tym proporcjonalna, to jest właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w obrocie dostępne były tylko towary opatrzone odpowiednimi informacjami o ich cenach i cenach jednostkowych.

Mając na uwadze powyższe, w ocenie Prezesa UOKiK zastosowanie art. 189f § 2 kpa nie spełnieni również celów, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna określona w art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach.

Po przeprowadzonym postępowaniu administracyjnym, Prezes UOKiK uznaje, iż Małopolski WIIH wydał decyzję zgodną z obowiązującym stanem prawnym przy uwzględnieniu ustawowych wytycznych wymiaru sankcji wskazanych w art. 6 ust. 3 ww. ustawy oraz wspomnianych wymogów ujętych w celach regulacji. Wysokość kary pieniężnej ustalona na poziomie 5 000 zł przy maksymalnej wysokości 20 000 zł jest, w ocenie organu drugiej instancji, kwotą optymalną. Wymiar kary bierze pod uwagę fakt naruszenia praw i interesów konsumentów, którzy zostali pozbawieni informacji o cenie i cenie jednostkowej.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, mając na uwadze stan faktyczny oraz obowiązujące przepisy, organ drugiej instancji stwierdza, że argumenty strony zawarte w odwołaniu nie znajdują uzasadnienia i tym samym nie widzi postaw do uchylenia zaskarżonej decyzji i wydania decyzji o odstąpieniu od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej czy też zmniejszeniu jej wysokości do 500 zł, o co strona wnosi w odwołaniu.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Krakowie w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 kpa, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie:

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - 1) do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;

- 2) ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - 3) ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;
 - 4) ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądownoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.
4. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2022 r. poz. 2651 z późn. zm.).

z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Joanna Jankowska-Kuć
Dyrektor
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/

Otrzymują:

- 1) [xxx]
- 2) Małopolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej
- 3) a/a